

NOTAT: Kortlægning af timer, der ikke er gennemført som planlagt, i kommunens skoler 8. maj 2019

Baggrund

Den 5. februar 2019 besluttede Skole- og Børneudvalget, at der skulle udarbejdes en sag om vikarsituationen på kommunens skoler. Udvalget besluttede den 4. september 2018, at forvaltningen via forskellige modeller, skal arbejde på at nedbringe vikarforbruget, f.eks. ved systematisk ledelsesmæssig opfølgning på sygefravær. Dette arbejde pågår. Derudover besluttede udvalget, at der skal laves en ny orientering om udviklingen i vikarforbruget i efteråret 2019.

Med dette notat får udvalget en kortlægning af, hvor mange undervisningstimer, der ikke er blevet gennemført som planlagt i en afgrænset periode samt årsager til vikarforbruget.

VIVE (Det nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd) har den 2. maj 2019 offentliggjort undersøgelsen *Vikardækning i folkeskolen – En undersøgelse af brugen af vikarer i undervisningen*. Undersøgelsen bygger videre på en undersøgelse udarbejdet af STIL (Styrelsen for IT og Læring) fra foråret 2018, som viser, at ca. 11 pct. af de planlagte timer i folkeskolen på landsplan afholdes af en vikar. Kortlægningen i dette notat for Roskilde Kommune viser, at vikarforbruget på skolerne i en periode fra 4. marts 2019 til 22. marts 2019 samlet er 12,4 pct. Det skal bemærkes, at registreringstiden har ligget kort før ferieårets afslutning, hvilket kan betyde et højere fravær pga. afholdelse af tilbageværende feriedage.

Det er ikke muligt, at foretage et datatræk over skolernes vikarforbrug, derfor har skolerne manuelt opgjort den faktisk gennemførte undervisning i perioden 4. marts 2019 til 22. marts 2019 (3 uger svarende til 15 undervisningsdage) i forhold til den planlagte undervisning. Der er således tale om tre ud af normalt 40 skoleuger på et skoleår.

Vikartimer forstås i dette notat, som planlagt undervisning, der ikke gennemføres med den planlagte underviser. På baggrund af dette, har skolerne opgjort følgende oplysninger om undervisningen i perioden:

- Antal undervisningslektioner planlagt i perioden
- Antal undervisningslektioner gennemført efter planen
- Antal undervisningslektioner gennemført ved vikar eller anden lærer
- Antal undervisningslektioner gennemført under tilsyn af nabolærere
- Antal undervisningslektioner der ikke er gennemført

Opgørelsen er fordelt på indskoling (0. – 3. klasse), mellemtrin (4. – 6. klasse) og udskoling (7. – 10. klasse) og indbefatter både fagopdelt- og understøttende undervisning. Alle 18 folkeskoler indgår i kortlægningen ligesom der også er kortlagt vikarforbruget for Tiendeklassercenteret. Specialskolerne Nordgårdsskolen og Fjordskolen (Lysholm og Hedevang) indgår ikke i kortlægningen.

Årsager til vikarforbrug

Når skolerne ikke gennemfører undervisningen som planlagt kan det skyldes flere forskellige forhold. Det kan f.eks. skyldes fravær grundet sygdom eller ferie, men det kan også skyldes, at klassens planlagte lærer f.eks. har mødeaktiviteter, kurser og ekskursioner med andre klasser.

Forvaltningen har opgjort fravær på kommuneniveau, der dækker de dele af vikartimerne, som er forårsaget af lærernes fravær i følgende fire kategorier:

- Fravær vedr. sygdom: Egen sygdom og nedsat tjeneste
- Fravær vedr. barn: Barn syg og omsorgsdage
- Fravær vedr. ferie: Ferietimer og 6. ferieuge.
- Fravær vedr. graviditet og barsel
- Øvrigt fravær dækker blandt andet seniordage, tjenestefri, orlov og tjenestemandsfunktion/kursus

Fraværsopgørelsen omfatter lærere, og afspejler fordelingen af fravær på de forskellige kategorier, som er angivet i skoleåret 2018/19 i perioden fra august til marts. Det fremgår af opgørelsen, at hovedparten af fravær blandt lærerne skyldes sygdom og ferie, der udgør henholdsvis 36 pct. og 28 pct. af lærernes samlede fravær. Derudover udgør fravær vedr. graviditet/barsel henholdsvis 15 pct., øvrigt fravær 15 pct. og fravær vedr. barn 6 pct. af lærernes samlede fravær. Med folkeskolereformen og arbejdstidsaftalen fra 2014 opstod der et øget behov for vikardækning forårsaget af f.eks. efteruddannelse og fri placering af 6. ferieuge. I forhold til nedbringelse af vikarforbruget grundet fravær peger opgørelsen på, at det vedvarende fokus på nedbringelse af sygefravær er en del af løsningen samt fokus på håndteringen af planlagt fravær som eksempelvis ferie. Fra skoleåret 2019/20 vil alle skoler skulle benytte et nyt vikardækningssystem efter implementeringen af Aula som ny kommunikationsplatform. Forvaltningen vil arbejde med, at det nye system kan skabe overblik over vikarforbruget og anvendelse af personaleressourcer optimalt.

Resultater

Kortlægningen viser samlet set, at der i gennemsnit for folkeskolerne er 12,4 pct. af undervisningen i perioden, der ikke er gennemført som planlagt. Det varierer imellem skolerne hvor mange lektioner der ikke gennemføres efter planen, som det fremgår af tabel 1 varierer fra 3,7 pct. til 23,5 pct. af undervisningen i perioden som ikke er gennemført som planlagt. I de fleste tilfælde gennemføres undervisningen ved vikar eller anden lærer.

Tabel 1: Samlet overblik over gennemførelse af vikardækket undervisning i perioden

Skole	Gennemført ved vikar eller anden lærer	Gennemført under tilsyn af nabolærere	Ikke gennemført	Samlet
Absalons Skole	13,8%	0,47%	0,38%	14,7%
Baunehøjsskolen	7,2%	0,11%	0,06%	7,4%
Dåstrup Skole	14,7%	0,05%	0,42%	15,1%
Gadstrup Skole	18,0%	0,00%	0,78%	18,8%
Hedegårdens Skole	6,2%	0,37%	1,05%	7,6%
Himmelev Skole	17,2%	0,79%	0,00%	18,0%
Jyllinge Skole	23,0%	0,18%	0,29%	23,5%
Klostermarksskolen	13,9%	0,00%	0,00%	13,9%
Lindebjergsskolen	14,2%	0,00%	0,00%	14,2%
Lynghøjsskolen	10,6%	0,00%	0,04%	10,7%
Margretheskolen	6,5%	0,10%	0,00%	6,6%
Peder Syv Skolen	22,9%	0,00%	0,00%	22,9%
Sct. Jørgens Skole	10,1%	0,03%	0,00%	10,2%
Tjørnegårdsskolen	14,1%	0,65%	0,00%	14,7%
Trekronerskolen	3,1%	0,53%	0,00%	3,7%
Vindinge Skole	11,4%	0,16%	0,48%	12,0%
Vor Frue Skole	18,6%	0,00%	0,00%	18,6%
Østervangsskolen	10,6%	0,12%	0,37%	11,1%
Gennemsnit for folkeskolerne	12,0%	0,22%	0,18%	12,4%

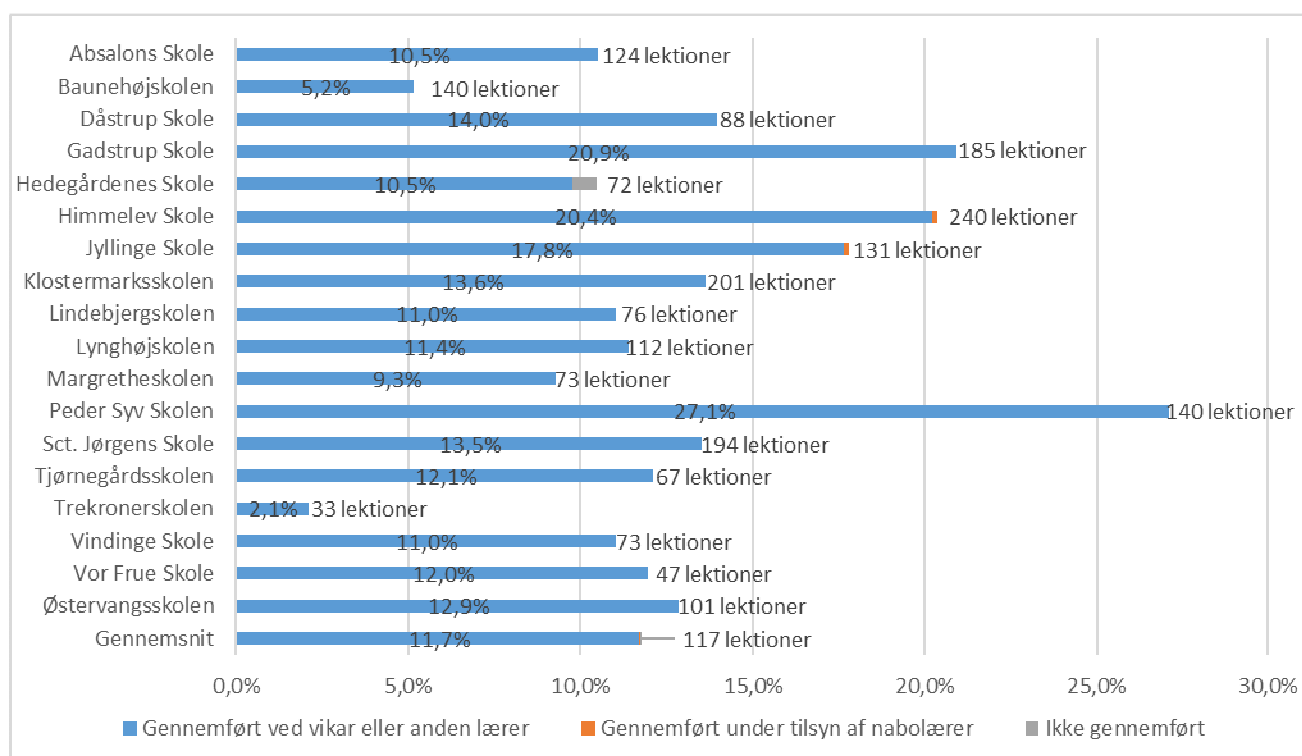
Tiendeklassecenteret*	8,5%	0,00%	0,00%	8,5%
-----------------------	------	-------	-------	------

* Data for Tiendeklassecenteret afspejler kun to normaluger, da skolen havde en skolerejse i perioden for opgørelsen.

Vikarforbrug i indskolingen (0. – 3. klasse)

Når der ses særskilt på indskolingen viser kortlægningen, at der i gennemsnitligt for kommunen er 11,7 pct. af undervisningen i perioden der ikke er gennemført som planlagt, men gennemført ved vikar eller anden lærer. Vikarforbruget varierer mellem skolerne fra cirka 2 pct. til 27 pct. Det er kun i få tilfælde, at undervisningen i indskolingen er gennemført ved tilsyn af nabolærer eller aflyst. I forhold til de aflyste undervisningstimer er der tale om understøttende undervisning.

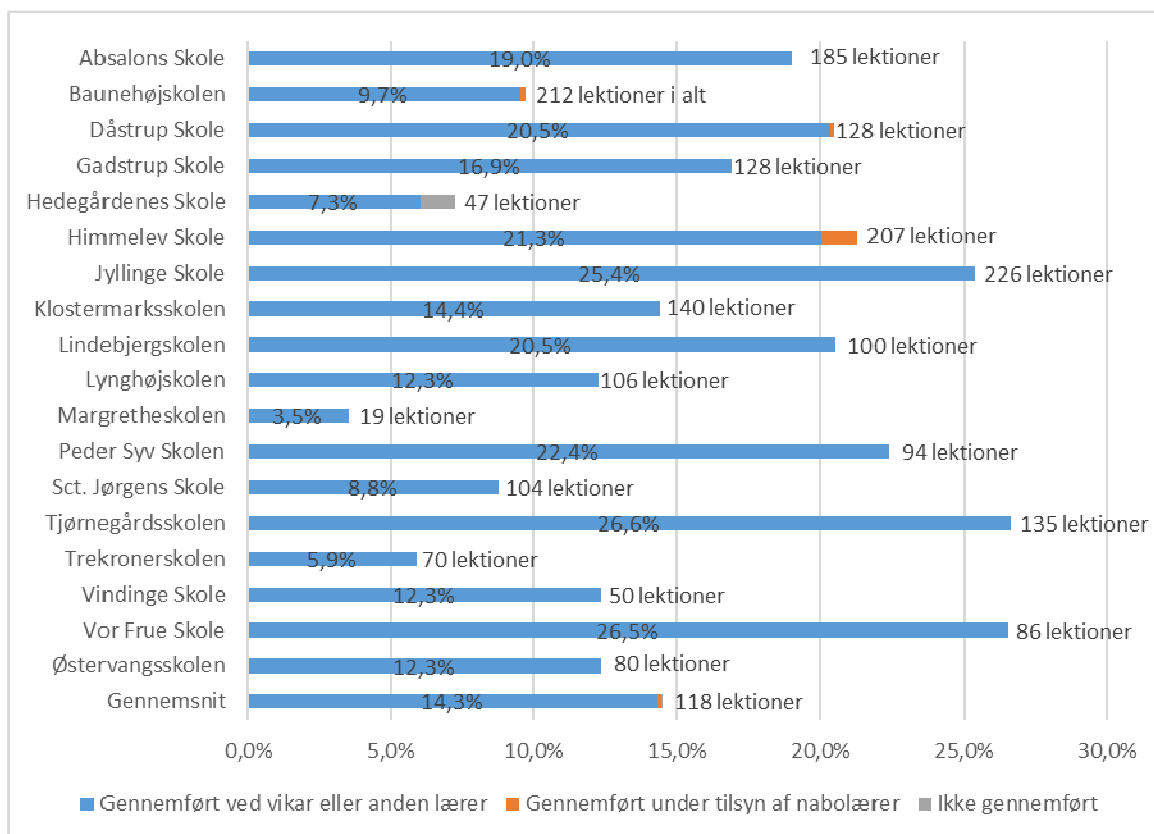
Figur 1: Vikarforbrug i indskolingen, angivet i procent og antal lektioner

Vikarforbrug på mellemtrinnet (4. – 6. klasse)

På mellemtrinnet viser kortlægningen, at 14,3 pct. af undervisningen i perioden ikke er gennemført som planlagt, hvilket betyder, at klasserne på mellemtrinnet ifølge kortlægningen er dem med flest vikartimer. Vikarforbruget varierer mellem skolerne fra ca. 3,5 pct. til 26,5 pct. I de fleste tilfælde gennemføres undervisningen ved vikar eller anden lærer, men få skoler har også gennemført undervisningen ved tilsyn af nabolærere eller aflyst undervisning på mellemtrinnet. I forhold til aflyste timer, er der ligesom i indskolingen tale om understøttende undervisning.

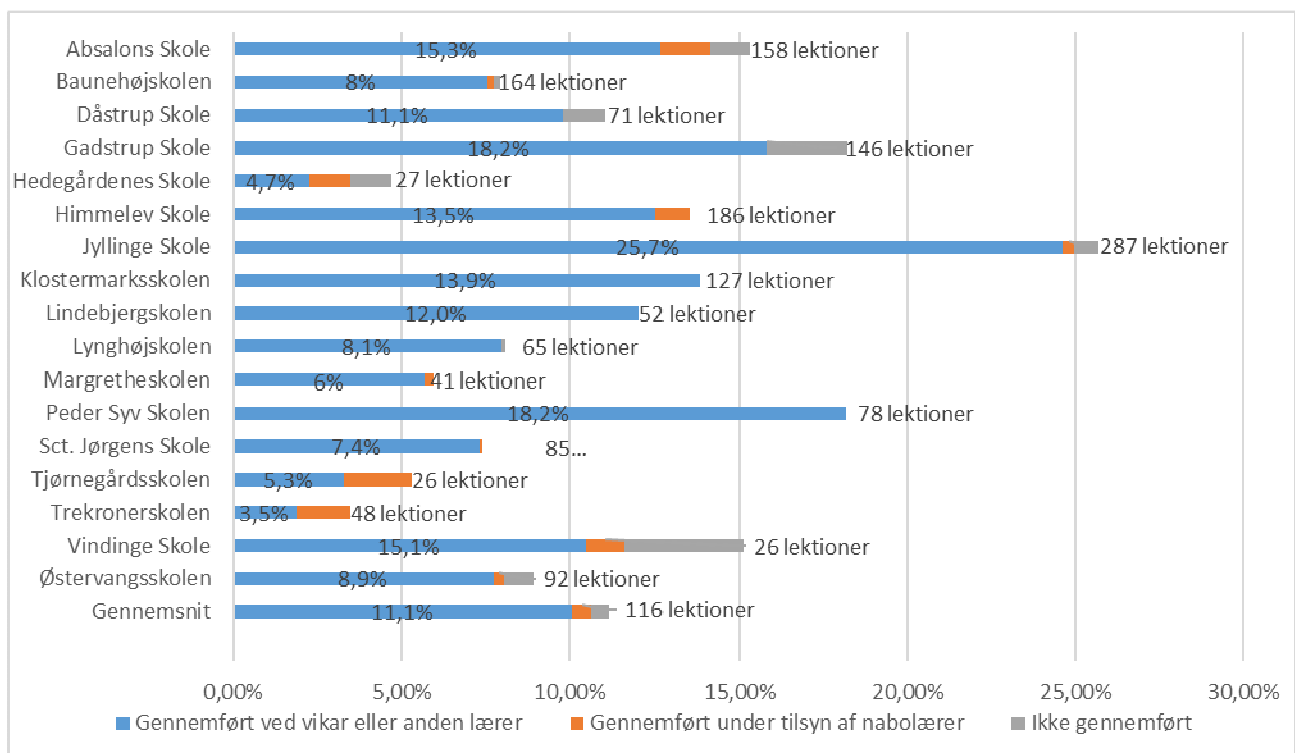
Figur 2: Vikarforbrug på mellemtrinnet, angivet i procent og antal lektioner

Vikarforbrug i udskolingen (7. – 10. klasse)

I udskolingen viser opgørelsen, at det i gennemsnit er ca. 11 pct. af undervisningen i perioden der ikke er gennemført som planlagt. I forhold til skolernes vikardækning ses det, at undervisning i udskolingen i højere grad end i indskolingen og på mellemtrinnet gennemføres under tilsyn af nabolærere eller aflyses. Vikarforbruget varierer mellem folkeskolerne fra ca. 2 pct. til 25 pct. For Tiendeklassecenteret ses det, at 8,5 pct. af undervisningen i to normaluger ikke er gennemført som planlagt, men i stedet gennemført ved vikar eller anden lærer.

Figur 3: Vikarforbrug i udskolingen, angivet i procent og antal lektioner

Figur 4: Vikarforbrug på Tiendeklassecenteret, angivet i procent og antal lektioner for to normaluger

